

possibilitate porrigere auxilium. **E**x
adverte qd data possibilitate epi tenet
conferre ad fabrica necessaria etiam v/
tra quarta vt notabiliter dicit Innod.
in. c. fi. de his que fi. a ma. par. ca. qd in
cellige siue consuetudo habeat vt no vel
puret quarta siue sic ar. c. si monachus
xvi. q. i. vbi dicit platum debere confer
re ad fabrica data necessitate quanto
melius potest iuxta possibilitate suam
Eo aut casu quo ista quarta de consue/
tudine no soluat vel no sufficit. possit
opelli etia canonici ad atributionem vt
in vido. c. fi. de his que fi. a ma. par. ca.
et vide de hac materia per Jo. an. in. d. c.
si ppter tua debita. vbi dicit qd si consue/
rato statu epi et capituli non supest eis
tantu qd sufficit ad necessaria fabrica
ecclesie cathedralis. poterunt facere sta/
tutu deputado fructus pmi ani benefi/
cii vacantiu ad fabrica ecclesie. et vide
tur hoc pbari in illo tex. vbi facit menti/
onem de statuto. et facit. c. constitutus. et
qd ibi no. de reli. domi. et i. c. i. de re. eccl.
no alie. li. vi. per que iura et in eis nota
puto qd etia certa ptez fructu benefici/
cii no vacantiu poterit deputare ad
fabrica necessaria ecclesie cathedralis.
si ex reliqua parte rectores ecclesiarum
honeste viuere et onera ecclesie sibi pos/
sunt. et ideo dico de fructibus capelle re/
spectu plebis cui sibiaceret vt notat fre.
philio. xxvi. et hec ad idu idue trinitatis
gloria sufficiant

¶ Itius clericus

Ex sui beneficii ecclesiastici
redemptibus patrimonio oser/
uato vta ducens ab eode beneficio ab/
iectus extitit et spoliatus existens vido
beneficio renunciauit sponte. sibi met p/
modu restitutione petenti. tria obiecta
fuerunt. **P**rimo qd possessione petita ex
titulo vel alio modo minime iustifica/
bat. **S**ecundo post predicta spoliatioz
renunciatio spontanea. **T**ercio (renu/
ctu nomine petentis facultate priuandi
vidio titio reluctate tribuens et afferen/
te ante obiectoz discussionem restitutione
fienda. **E**x predicto themate quatuor.
thematibus ordine no seruato. dubia eli/
ciunt. **P**rimu an ecclesiastici beneficii
restitutione petens possessione ex titu

lo vel alio modo iustificare teneatur.

Secundum an petenti beneficii resti/
tutione spontanee renunciatio facta
post spoliatioem obstat exceptio. **T**er/
cium vtz crimen notoriu beneficii pua/
tione dignu excludat ipso beneficii resti/
tutione petente. **Q**uartu vtz habes/
primonium et beneficiu ecclesiasticu va/
leat recta conscientia salua. oseruato pri/
monio de beneficii redditibz vta ducere.
No pmut dubiu multipliciter af/
firmatiue arguit. pmo sic. vbi cuqz res
no est vniformiter possibilis sed certo
modo. no tm pot pbari illi rei posses/
sio nisi pbet ille modus cui respectu res
possideri pot. pbat in. c. ex transmissa.
et c. ex pre. iij. de resti. spo. vbi petes resti/
tutione diugis habet pbare diugium
salte pmo effectu validu qd cuqz aga/
tur possessio. qd non contingit ex alio
nisi qd libera psona possideri no pot. et
si i vinculis teneat vt in. l. cuz heres. in
fi. et in. l. quauis. ff. de acquir. poss. ideo
habet pbare respectu cui libera psona
pot possideri. ad id facit l. i. ff. de rei v/
vbi vendicans libera psona debet pba/
re titulu legitimu. qd libere psona domi/
nium habere no potest. h beneficiu ec/
clesiasticu ratione tituli non pot habe/
ri seu possideri nisi mediante institutio/
ne canonica vt i regula prima de regu/
lis iuris libro sexto. et i capitulo ex tre/
quentibus. de insti. et pro hoc quia io/
discimus posse qd de iure possumus. rj
questione ij. faciat homo. l. filius. ff. de
condi. insti. ergo potest pbari possessio
beneficii. nisi probetur titulus cui no/
mine possideri potest. **S**ecundo pba/
tur ex identitate rationis. sicut eniz in
coniugio carnali titulus probari debz
saltem primo aspectu iust vt in predo
capitulo ex transmissa. et c. ex parte. ergo
ide dicenduz in coniugio spirituali ar.
capituli inter corporalia. de transla. p/
lato. maxime cum in istis vertitur ma/
ius periculum. ergo cautius et stridius
est agendum. de electioni. vbi periculū
libro sexto. facit textus optimus in ca/
pitulo duoum. ij. de electio. vbi dicitur
q anime damnableter decipiuntur p/
eo qui sine titulo in ecclesiasticis bene/
ficiis introducuntur. **T**ercio pro/
batur sic **U**bi non fuit institutio non

potest allegari destitutio et per consequens
non potest allegari spoliatio de spoliis. i. pub.
c. ad dissoluendum. et in l. de ceteris. ff. de verbo.
obligati. facit bene. c. quod non formatum. xxij. q.
ij. h. cessante legitimo titulo non potest dici
institutio ut in dicto. c. ex frequentibus.
et in regula prima de regulis iuris. ergo nec
destitutio et sic non potest pretendi spolia-
tio nisi probetur titulus. ratione cuius probatur
institutio. **¶** Quarto videtur aperte pro-
bari in l. ij. §. quodam. ff. de interdictis. ubi
dicitur quod interdictum de locis sacris et reli-
giosis exhibendis habet annexam causam
proprietas et sic videtur ibi textus. quod sit pro-
bandus titulus etiam cum agitur de interdicto
vel alio interdicto quia in istis sacris
non est dare nudum possessionem. **¶** Quinto
arguitur sic beneficium ecclesiasticum versatur
circa incorporalia et circa divinum ad-
ministracionem et iurisdiccionem in foro co-
tentioso et penitenciali exercenda huius in-
corporaliu possessionem haberi non potest
nisi de conscientia domini. l. quotiens. ff. de
servitute. l. ij. §. de are. ff. de usufructu. l. e.
et servitute. et aqua. non. Inno. in c. bone. el. ij.
de postu. pla. et in c. in litteris. de restitut.
spolia. et de offici. ordi. querente. et in mul-
tis alijs locis. ergo non sufficit probare
nudam possessionem beneficij. huius oportet quod
ad minus probetur scientia seu auctoritas
superioris. et sic satis coloratur posses-
sio. **¶** Ultimo adducitur. c. institutus. de
fidei. presbi ubi petenti restitutio fuit op-
posita exceptio. quod pater ipsius in eadem
capella ministraverit sic fuit admissa
exceptio discernens defectum proprietatis
quod non pervenit ex alio nisi quod in istis beneficiis
alibus non est dare nudum possessionem.
¶ In contrarium ad partem negativam primo ad-
ducitur. c. in litteris. de restitut. spolia. ubi dicitur
prius debere agere de electione quam de ca-
nonica institutione. quia preterea est secundum iu-
ris rigorem restituendum. que verba satis
clare innuunt quod in beneficiis est da-
re nudum possessionem partibus. ut in auct.
huius iam necesse. **¶** C. de dona. an nup. et quod
non per Inno. in c. plerique. de immuni. ecclesie
et per doctores. in c. is qui fidei. de sponsa.
¶ Secundo probatur per c. accepta. de restitut.
spolia. ubi videtur casus quod exceptio spon-
tanee renunciacionis obstat agenti in-
terdictum recuperande in istis beneficiis.
¶ Tercio probatur ratione. ex quo enim

post spoliacionem renunciant spoliis. pur-
gat omne vicium violentie precedentis. et
ideo non debet posse agere de violentia
preterita cum videatur huic iuri agendi re-
nunciasset. spoliis renuncians illi rei circa
quam violentia fuit onera. et probatur in
simili in capitulo secundo quod me. ca. ubi
patet quod si quis primo promittit solvere per
metum. postea solvit sponte. non potest vi-
olentiam seu metum precedentem allegare
cum sponte soluendo sublata sit causa
precedentis turpitudinis. ad idem. l. si ob-
turpem causam. ubi dicitur quod si promittens
ob turpem causam convenietur. potest
uti remedio exceptiois et repellere ad o-
rem. secus si postea sponte solvit cum
tunc ex solutione spontanea videtur sub-
lata precedentis causa turpitudinis.
¶ Quarto arguitur sic per renunciacionem
perdit renuncians omne ius quod habebat
in beneficio. Nam ex solo animo perdit
tur dominium. possessione existente penes
alium ut in l. si quis. §. nona. iuxta glo. ff. de
adquiren. possess. videtur enim habere
velle rem per derelictionem. l. i. §. et ff. pro de-
reli. facit quod non in capitulo super h.
de renun. xv. questione. vi. c. i. ergo non
debet posse petere restitutionem illius
rei quam a se spoliis abiecit. maxime in be-
neficialibus in quibus non potest sine pecca-
to teneri possessio sine titulo. ut in regu-
la. i. de regulis iuris. l. vi. et c. ex frequen-
tibus. de Insti. et maxime hoc procede-
ret si teneris possessionem in beneficiis
bus non posset haberi sine titulo. tunc
enim excipiendo de renunciacione des-
deret se super possessione. **¶** Pro solutio-
ne huius secundi dubij examinandi sunt
primo intellectus. c. sollicite. et c. accepta.
de restitut. spolia. ex quibus dependet
huius dubij decisio. Nam c. sollicite. vi-
detur velle quod non admittat hec exceptio.
cui contrarium innuit. c. accepta. **¶** Et
sciendum quod pro concordia illorum capi-
tulum quatuor dant solutiones. pri-
mo quod decre. sollicite continet dispensacio-
nem. ex eo quia auditur ille contra iura-
mentum. de iure enim non debuisse au-
diri per c. accepta. sed certe hec solutio
non est bona quia intellectus iurium non
sunt trahendi ad gratiam ut non. Joha-
an. in capitulo ex parte. **¶** De. de testi-
¶ Item ex solutione illius capituli non

potest colligi q̄ ibi fiat gratia. ad idem
quod habet supra in p̄hemio ubi dicit
resecatis superfluis r̄. Nā sic intelligen-
do illud capitulū eēt superflū cum nō
apparet an sit gratia. **S**ecūda solutio
est q̄ in. c. sollicit. renūciavit metu. et nō
corā suo iudice. id nō obstat renūciati-
onis exceptio. h̄ in. c. accepta. renūcia-
uit sp̄te. et corā suo iudice. hec solutio
colligit ex gl. c. sollicit. que mihi nō pla-
cet. q̄ ad tex. q̄ nihil ibi de metu d̄r. nec
ponderat q̄ nō corā suo iudice fuerit
facta. **T**ercia solutio q̄ in. c. sollicit.
agebat possessio tantū. hec ei solutio
nimis restringit tex. c. accepta. **Q**uar-
ta solutio est q̄ i. c. accepta. admittit ex-
ceptio renūciationis facte ante omnes
spoliatiōes. q̄ illa claudit ad possessori-
um. renūciando enī dū existeret in pos-
sessione. habuit rē ex toto p̄ derelicta. et
p̄didit p̄rietatē et possessionē in d̄ca. l.
h̄q̄s. **S** differēda ideo nō pōt p̄tendere
spoliatiōē. illa enī exceptio admittit
tāq̄ d̄cernens defectū p̄rietatis et pos-
sessionis. h̄ in. c. sollicit. nō admittit ex-
ceptio renūciationis facte post spolia-
tiōē. q̄ d̄cernit solū p̄rietatē et nō pos-
sessionē. nō ei pōt renūciatio referri ad
possessionē quā nō habebat illo tpe. id
nō debet admitti extra agentē possesso-
rio. ut in. c. in litteris. et in. c. itē cum d̄s
eo. ti. hec solutio elicit ex gl. c. accepta.
et videt ibi placere Jo. an. et Inno. et idē
sentit Inno. in d̄cō. c. sup̄ hoc. de renū.
Nec obstat si dicat q̄ sponte renūciādo
videt purgasse p̄ximam causāz turpi-
tudinis et violentie. ar. d̄cō capituli. ij.
et. ij. et in. l. h̄ ob turpē. s̄. alle. p̄ parte
affirmativa. soluit enī hoc d̄trariū In-
no. multipliciter in d̄cō. c. super hoc. et
vera et notabilis solutio est q̄ in cōtra-
rijs solutio subsequēs est executio ad-
onis p̄cedentis. nec aliter pōt fieri sol-
utio ordinata. nisi propter p̄missionē
p̄cedentē. **I**deo sponte solvendo cū nō
tenet videtur libere nūc donare et pur-
gare omne viciū p̄cedēs ar. l. cuius p̄
errore. ff. de regu. iuris. h̄ renūciatio se-
quens spoliatiōē nō ordinatur ad adū
p̄cedentē ut executio illius. cum ad m̄l-
ta alia potest fieri renūciatio quāz p̄p̄
spoliatiōē p̄cedentē. forte enī nō pote-
rat p̄ficere in illo beneficio vel ac̄ sibi

nō aferebat vel cōscientia de iniusticia
riculi eum mordebat. **I**tem propter re-
nūciatiōē sic factam nō accessit ius
spoliatori iuxta nō. p̄ Bar. in. l. natura-
liter. **S** nihil cōe. ff. de adq̄ren. pos. h̄ i cō-
trarijs ius p̄ solutionē accrescit ei qui
metū intulit vel turpē p̄missionem rece-
pit. nec obstat q̄ renūciādo videt rem
p̄ derelicta habuisse iuxta nō. in. s̄. d̄ra
palle. nā ut sentit Innocen. in d̄cō ca-
pitulo super hoc. procedit enī hoc quo
ad ius reale. nō quo ad ius personale
inherens p̄sone et sibi adquisito ex vio-
lencia sibi illata. nā interdū unde vī
est p̄sonale. licet in rem. l. i. ff. de int̄-
d̄cō. et maxime q̄ tali iuri p̄re absente.
renūciare nō potest iuxta nōra in. l. i. **E**
de pac. imo plus putat dō. Antō. i d̄cō
capitulo sollicit. q̄ etiam p̄esente p̄-
te renūciasset beneficio seu illi rei spo-
liate non tolleretur ius agendi posses-
sorio ex m̄ce renūciantis. **E**go puto
hoc verum nisi essemus in prophania
et renūcians cederet ius suū sp̄te spo-
liato. tunc enim obstarer agenti posses-
sorio exceptio renūciatiōis. tum q̄ fū-
daret intentū excipiens sup̄ p̄rietate
et excludet intentio agētis si eēt notoria
tū q̄ renūciādo illi spoliatori videtur
voluisse purgare viciū spoliatiōis sal-
tem respectu possessionis d̄sequēde cū
possessio sequat p̄rietatez ubi noto-
ria est. ut in. c. dilectus. de cau. poss. et
p̄rietate. et in. l. pupillus. ff. de auc. t̄r.
sed hec videtur ledū. cōmunis ad illuz
tex. ex qua infertur ad solutiōē huius
dubij q̄ cū spoliatus existens. renūci-
avit beneficio. nō potest talis renūci-
atio referri ad possessionē. quā non ha-
bebat quātūcūq̄ esset spontanea. nā
ratio decidendi supra posita concludit
pariter ad spontaneā renūciationem
sicut ad nō spontaneā. h̄ magis claudit
q̄ nō p̄sumitur spontanea ut sentit tex.
in d̄cō. s̄. sollicit. **S**ed contra hāc
cōēz ledū. sic dispensatuz ego fortissime
oppono. nam per renūciationē spōta-
neam siue nō spontaneam p̄sumptiōē
providet hoc est necessariū facit qd nō.
Archidia. in d̄cō capitulo primo. de
eo qui mit. in possess. libro sexto. sed In-
nocen. variat et in capitulo bone. el. ij.
de postu. p̄zela. solum requirit scientiā

superioris dices qd licet scientia nō suffi-
 ciat ad iustificandū possessionē. suffi-
 cit tñ ad hoc vt possessio nō appareat e-
 uidenter iniusta ⁊ hoc sufficit fm eum
 ad agendū possessorio. qd est verbū nō.
 dignū in. c. ex pte palle. solū requirit vt
 pbeť exercitiū aduū. canonicis tñ cō
 petentiū vel alioz aduūz si exercuit vt
 canonic⁹. Jo. and. in oīda aduī. qd ad
 omne beneficiū. tenet pma opi. In. c.
 scilicet qd ad min⁹ pbeťur se fuisse po-
 sessorē potentia canonicoz admittenti-
 um istos ad tales adus. ⁊ sic fm eum
 quale refugium habet possessor sibi de-
 bet sufficere in odium violentie ⁊ sic p-
 ceoie dicit In. in. c. ex parte. An suffi-
 ciat pbare illum sic fuisse habitum ⁊ re-
 putatum Jo. an. in aduī. specu. in titu.
 de resti. nūc videndū in vñ. multum.
 videtur velle qd sic si probatur real⁹ cō-
 tractus. secus si verbalis tantū ar. cle.
 si sumus. de sententia excō. ⁊ de priuī.
 c. si papa. li. vi. Do. Anto. multū sentie
 in hac materia. dicit enim qd possessorēz
 beneficij respēu tituli nemo habere po-
 test absqz scientia ⁊ paciencia eius a q-
 pendet ius conferendū seu transferendū
 quia hec est impropria possessio. que si
 potest haberi nisi per pacientiam illius
 ad quez spectat ius transferendū alle. l.
 iij. §. dare. ff. de vsufruā. ⁊ in. l. quoties
 de serui. quasi sentiat qd ista possessio vñ
 quasi consistat circa incorporalia cum
 habeatur respēu iuris administrandi
 nec in canonico putat sufficere scientiā
 ⁊ pacientiam canonicoz. nisi quando
 ab eis pendet potestas conferendū vel
 possessorium transferendū vel inquātū
 agit de adquisitione possessionis alicui
 ius iuris cui⁹ translatio depēdet a po-
 testate canonicoz vt in potestate eligē-
 di vel interessendi capitulo ⁊ similibus
Item licet scientia ⁊ paciencia supe-
 rioris sufficiat ad habendū possessorēz
 beneficij. non tamē sufficit ad agendūz
 possessorio si ab illa possessione deiciat
 quia oportet aliter possessionē colorare
 exquo enī nō apparet auctoritas supe-
 rioris. est euidenter iniustus possessor
 cui nō competit possessoriū nisi forte su-
 perior aliquē adum fecisset. per quem
 illū probasset vt admittendo ad osculū
 ⁊ similia. vt in. c. ex ore. de his que fi. s.

maio. par. ca. ⁊ de pben. dilectus. vel si
 antiquissima sit possessio qz eo ipso ex hoc
 colorat. p h qd nō. Inno. in. c. ij. de in i-
 te. resti. **I**tem fm eū sufficit pbare titu-
 lum pmo aspectu validū. vult ergo in
 effectu domin⁹. Anto. qd respēu adqui-
 sitionis beneficij sufficiat sola scientia
 superioris sed respēu agendi possesso-
 rio. oportet qd alit iustificet possessio. vñ
 pbando auctoritatē superioris vel titu-
 lum pmo aspectu validū vel longā pos-
 sessionē vel quid simile. ⁊ h dicit pcede-
 re ne dum iudicis officio si etiaz ad in-
 stantiā pti. qz alias. est euidenter iu-
 stus possessor cui nō dat possessorium.
 Et idem putat dicendū ⁊ forti⁹ si agat
 vt possidetis. quia alias possessio pre-
 sumetur clandestina vel euidenter iu-
 sta qd nō parit possessoriū. Et h idē tenz
 Bal. in oīda cle. si sumus. hec sūt com-
 pendiose que i hoc articulo difficili re-
 perio scripta. Ego meli⁹ ⁊ acutius sen-
 tiens iudicio sp saluo. pmo puto qd qm
 in strariū ienserit Do. Antoni⁹. qd pos-
 sessio bñficij adqri pōt absqz scientia et
 paciētia superioris. Et pmo inuoco tex.
 apertum. in. q. i. §. patz. vbi dicitur speci-
 ale est in occupante illicito modo papa-
 tum vt possit inde expelli absqz iudicio
 cū nō reperiat superior hoc cāu. qui po-
 test adiri. sed in alijs qualitercūqz et si
 per violentiam occupauerint bñficia.
 ⁊ tamen episcop⁹ non debet inde absqz
 iudicis auctoritate repelli. qñ fuerit ad-
 iedi possunt petere in integrum restitua-
 tionem possessionis. ⁊ sic apertissime sē-
 tit possessionez in beneficialibus posse
 adquiri absqz scientia ⁊ paciētia supe-
 rioris. ⁊ qd etiā illa possessio sufficit ad
 agendum possessorio recuperande. ⁊ li-
 cet oīda gracia nō sit auctorata. cūz nō
 reperiantur approbata iuxta nō. in ca-
 pitulo secundo. de rescriptis. per Johā
 an. tamen sunt magne auctoritatis.
Ad idem adduco auctoritatem Inno.
 in capitulo bone. el. secundo de postu. p
 la. vbi apertissime vult qd absqz scientia
 superioris potest adquiri saltez illicita
 possessio. sufficit enim scientia illius. qd
 possidet beneficiū. ⁊ adhuc plus dato
 qd sine causa possessoris potest adquiri
 possessio saltē natural. qd erit sufficiens
 ad agendum possessorio. si repelleretur

a tercio ve nō. **Bar.** in. l. i. ff. de acqui.
 poss. facit qd nō. i. c. clam possidere. §. q.
 ad nundinas. 7 in. l. peregre. co. titu.
Item 7 tercio ex quo bñficiū ex se est
 possibile. 7 persona est capax qz clericus
 qre debet ipediri adqñitio superioris
 sine licentia superioris. cū talis adqñi
 fitio pñstet i fado. solum enī reperitur
 strarium in laico. qā possidere rē spiri
 tualē nō potest. adqñit tamē denūciati
 onem 7 nō possessionē vt in. c. causam.
 de pñscript. 7 nō. **Calb.** in. c. ex parte. de
 resti. spo. facit quod nō. glo. 7. xliij. qñ
 one prima. in summa. vbi apte hoc post
Hostien. sentit **Archidiacono.** in. dīdo. §.
 pater. **Q**uarto ad duo tex. valde no
 tabilem i. l. pma. §. si vir. ff. de adq. poss.
 7 i. l. pma. §. de iur. ff. de vi et vi ar. vbi
 patet qd licet adqñitio certe rei interdica
 tur a iure nihilominus possessio adqñi
 potest. qz possessio cōsistit in fado vt dī
 citur in. dīdo. §. si vir. 7 talis possessio
 parit possessorii si ab ea quis deiciat
 vt in. dīdo. §. de iur. licet enī donatio
 interdicaat inter virum 7 vxorē. tamen
 si donatio de fado sit transit possessorii
 um. secuta traditione vt dīdis legib.
 nec ob. tex. in. l. si cum. ff. de donat. inter
 vir. 7 vxorē. vbi dicitur mulierē nō pos
 se possidere supra scripto cāu de iure ci
 uili. **I**ntelligitur enī dupliciter. pmo qd
 nō possidet scilicet ciuilitate sed natura
 liter sic quia possessio ada est ad restitu
 tionē sequendā vt dīdo. §. dicit. **S**e
 cundo intelligit qd possidet etiā ciuilit.
 §. tex. in. dīda. l. si cum. debet intelligi qd
 ad effeduz qz stratus fuit inutilis et
 hec opinio cōiter tenetur vt ibi notat.
 facit qd nō. glo. 7. **Jo. an.** in. dīdo. c. ex p
 te. 7. xliij. questione pma. in summa. ita
 dicendū in pposito qd licet beneficiū nō
 potest dici ipsius clerici. sine canonica
 institutione. possessio tñ adqñiri pēt et
 per hoc rñdetur ad regulā pma. de re
 gulis iuris l. i. vi. dum dicitur beneficium
 non posse obtineri sine canonica institu
 tione vt intelligat respectu huius modi
 habendi 7 obtinendi vt sit rector. **E**t si
 vīs intelligere etiā respectu possessorii
 nis dico qd verbuz licite soluit strariū
 dicit enim qd licite nō potest obtineri. et
 go illicite sic sicut in. dīda. l. si cum. 7 in
 l. pma. §. si vir pallega. **I**tem inuasor

7 pmo licite nō possident. tñ possident vt
 in. c. in litteris. 7 dīdo. §. pater. 7 l. cum
 fundū. 7 l. si colon. ff. de vi 7 vi ar.

Item 7 quinto sicut ex postfado exem
 pro titulo potest recineri possessio bene
 ficij vt satis colligit de mente capituli
 licet epus de prebē. libro sexto. ita et a
 pñcipio facit. c. eū qui. eo. ti. 7 optie ca
 pitulū cum nostris. 7 i. c. litteras. de cō
 cessi. pben. vbi ter. loquentes de posses
 sione beneficij dicunt qd habēt plurimū
 fadi 7 satis innuit qd potest illicite ad
 quiri possessio beneficij. 7 qñ nō vt ibi
 nō. in. glo. **E**go adduco dominos de ro
 ta decisione quarta in pñcipio vbi hoc
 sentiunt. dicentes. qd si vnus est intrus
 7 alius habet legitimū titulū. non pōt
 iste agere nomine ecclesie. quia videt
 possessorē spoliare. quod non licet. **A**d
 idem. c. per venerabilez. qui fi. sint. legi.
 7 ibi nō. 7 quod nō. **I**nnocent. in. dīdo
 capitulo in litteris. nō obstat. l. iij. §. va
 re. 7 l. quotiens. de seruitu. loquit enī
 in adqñitione rei incorporalis. qd nō
 potest haberi sine scientia 7 patientia
 possidentis. l. ij. de fut. tutibus. 7 aqua
 vt notat **I**nnocen. in. dīdo. c. bone. et in
 capitulo conquerente. de offi. ordi. 7 in
 multis alijs locis sed beneficiū est qd
 corporale ratione illius possessionis ad
 ministrare. veniunt enī alia per viam
 adionis vt in. dīdo. capitulo per vene
 rabilem ibi qui pñstet loco. 2. 7 qd ibi
 nō. ad idem. l. si arrogauero. ff. d. pcarl.
 7 l. arrogato. ff. de ac. opti. 7 quod nō.
Inno in capitulo in presentia. de pba
 tioni. et gl. xix. questione vltima si qua
 mulier. **I**tem hic in cāu nostro possz
 habere patientiam possidentis bñficij
 etiā ratione tituli. potest adqñiri abs
 qd scientia et patientia superioris.

Sed dubium est nūquid circa pñcipal
 le questum agens possessorio teneatur
 iustificare possessionē ex titulo. vel alio
 modo vt. §. dixi. cōmunis opinio est qd
 sic. **S**ed certe iudicio meo hec opinio
 nullo iure fulcitur seu equitate natu
 rali vt satis colligi potest ex adductis
 p parte negatiua. 7 ex his que satis
 hñcia i dīstindōe. dico ergo qd aut ius
 canonicum non obstat petenti restituti
 onez beneficij vt qz est in vltima etate
 ad illud beneficium obtinendū. et ha

Et alias qualitates a iure requisitas
de quibus i capitulo cum i cunctis d elec.
nec possidet plura beneficia incorpalia
et tunc sufficit probare nudam possessionem
nec e necesse aliter eam colorare ex q no
torie non constat d defectu tituli h apertis
fime videt probare dlc.c.in litteris vñ
dicit prius de violenta deiectione q d
canonica institutione inquirendu et alias
dixi de possessione iustificanda **E**t licet
quidam dicat textus illu multum non
facere pro ista parte quia dicit no est i
quirendu d canonica institutione. 7 sic
ponderat verbum canonica et ficerat
satis iustificata possessio ex quo con /
stabat de instone **C**erte istoru considera
tio satis colligitur per finem.c. vbi pa
pa arguens a minori dicit q et predo
debet restituere oportet intelligi q etiam op
ponebat q prius sit intrusus 7 q nulla
institutione habuit nichilomin? ante
omnia fieda est restitutio sicut quando
allegat contra petentem q e pdo 7 p hoc
d pater. iij. questione. i. vbi apte vult
Gracianus q qualitercunq qd fuerit
sedem adeptus si de facto spoliatur est
ante omnia restituendus **S**ed dices tu
ita intelligendo largo modo illu textus
sequeret q notorie intrusus sit restituen
dus qd videt contra no. per **I**nnocenci
et alios in caplo constitut? de si. presbi
et capitulo qniaz. eodez titulo libro sex
to vbi no restituit ille qui habet iuris
presumptionem contra se quoquo modo
ergo nec restituit ille d cuius iniusticia
et defectu tituli notorie constat 7 marie
qa saltem iudex ex officio debz tali cuz
pado restituere beneficiu ar. optimu in
capitulo cum nobis de electio. et. c. consti
tutus 7 capitulo oblato de appell. 7 q
notat **J**ohan. and. post **H**ostie. in capi
tulo coquestus re restitui. spoli. **R**ñdeo
q ille textus debz sic intelligi qd sicut i
rebus pphanis restituif predo. ita eade
subtilitate seu rigore debz i beneficiali
bus restituif ill q allegat pdo no autez
deberet intelligi quando constaret eu pdo
nem q tunc fieda est restio licz contrariu
sentiat **I**nnocen. ibi. et expressius dñs
Anto. dices restitutione no fieda cum
peccato h qd tex. dicit dz intelligi q res
tituendus est predo id est ille qui allega
tur predo et e i veritate predo sed de h

Non constat nec debet qñs admitti aet
restitutione ad hoc detegendu secundu
eum sed certe illa littera vult contrariu
nam fundat se super legib? civilib? que
aperte volut etiam in casu certi pdone
restituendu vt patet in. l. cum fundu et
l. prima. qñ vi a me. et in. l. colon? ff. d
vi et vi ar. et in. l. i. p. predo et. l. bona fi
des. ff. depositi vbi dicit textus q si pre
do vel fur deposuit potest a gere deposti
ei reddens ratione qd eoru interest cu
alteri teneatur 7 habz depositarios ob
ligatos ex contractu que ratio habz lo
cum quantuqz constat eos esse pdo
nes 7 fures quinimo tunc habet locu 7
non aliter **I**tem si no loquatur tex. ille i
capitulo i litteris. quando constaret eu
esse predone paru faceret illa allegatio
pape a minori **N**ec obstat q restitutio si
debeat fieri cu peccato qa quo ad istu
spoliatorem legitime tenet unde pot
dicere q ad te liberaz edes habeo. l. lo
ci. ff. competit. ff. si ser. ven. facit. l. si. **E**t
rei vendic. **I**tem sic sibi restitutio no ve
lurpet 7 sibi retineat sed vt domio ha
beat facultatem restituendi ar. i. vñda
l. prima. ff. si predo. ff. depositi **I**tem iste
agit de vi comissa in persona sua et iter
dictu est personale licet sit in re scriptaz
l. i. ff. de interdict. **N**ec obstat capitulu
ad decimas. quia loquitur quando ius
comune facit pro eo et contra petentem
restitutione tunc eni qz concurrir verus
dominus non debet fieri restitutio ex q
constat saltem presumptione iuris de
fectus tituli. l. bona fides. ff. dpositi **E**t
hijz declarat multu icelledus istius ca
pituli in litteris 7 patet multu bene fa
cere. q no teneat iustificare possessione
Item facit equitas maxima ex quo po
test ad qñ possessione p clericu e sine titu
lo vt. s. dixi et satis innuit i. d. c. i. lris.
stra petete no fiat ius comune. nec ali
ter constat de defectu tituli non apparet
aliqualis alia equitas vl humanitas
qre non debet restituif probata possessi
one et spoliacione immo iniquum esset
restitutionem non facere quia forte pp
ter inopiam seu defectum probati onuz
potest iste aduertē ius suum contra eq
tatem. c. sepe de restituē. spolia. **N**ec est
aliquo ius quod reqrat hic iustificatoez

possessionis. ergo non est recedendum
propter opi. ignoratorum a cōibus regu-
lis iuris quinimo reperit expresse con-
trariū in beneficialibus v.g. sufficit p-
bare possessionē et spoliationē ut in. c.
solutationib⁹. de offi. dele. et in. c. ex insi-
nuatione. de cura. et c. ex querente. de
restit. spo. **I**tem multū me mouet in
hanc sententiam q̄ cum varia iura tam an-
tiqua q̄ noua et nouissima emanarunt
sup̄ restitutione beneficiō ut nūq̄ in
eis tacite vel expresse fuit facta mencō
de hac iustificatōe possessoris. imo po-
tius inuitur oppositū ut patet in iuri-
bus allegatis p̄ pte negatiua et. ij. q. 2.
totū illam q̄stionē. et. ij. q. i. maxie et. c.
redintegranda. habemus ergo pro ista
pte negatiua regulā generalē. et potissi-
mam. pro qua facit regula ut dicit glo
sup̄ Rūca de regu. iuris. li. vi. **I**tem ha-
bemus iura specialia in materia bene-
ficiali que aperte videntur concordare cum
regulis que. s. sunt allegate. Nō est ei
sequēda cōis opi. si euidenter male dicit
et probabilibus rōnibus cōvinci potest.
dicit Jo. an. in. c. i. de offi. pro cui⁹ vido
et ad excusationē meam reprobantem
hanc cōm opinionē. et maxime illā quā
infra subiiciā. elegantissime facit tex. in
. l. i. c. de veteri iure enu. vbi dicit non
esse in multitudinē audet iudicandū
cū possit vnus forsitan et ceterius sen-
tentiā et multos et maiores in aliqua
parte sup̄are. **N**ec etiā puto q̄ iudex ex
officio suo possit ante restitutionē exā-
rere titulū vel iustificationē posses-
sionis. q̄ iura volūt ante omnia restituti-
onem fieri. nec est exenientis vel equum
ut quis litiget spoliatus. dicit. c. frequē
de restit. spo. li. vi. et. ij. q. i. p̄ totū. nec ali-
quid iste poterat q̄d p̄us nō habuit. re-
stituat ergo in p̄sūmū statū et demum
superior si vult inquirat ex officio. et hoc
apertissime probat tex. in. c. ex insinua-
tione in fi. **N**ec debet iudex super insi-
tia ordinaria supplere ex officio. ex quo
non apparet peccatū manifestum iuxta
nō. per Jo. an. post compo. in. c. man-
datū. de rescriptis. hoc p̄cedit quo ad
p̄mū memb⁹ quando ius cōmune nō
resistit petenti restitutionē. **S**i vero ius
commune resistit verū q̄ possidebat
duo beneficia incōpatibilia v̄l p̄ueba-

tur defectū in etate. respectu illi⁹ benefi-
cij vel quā simile. tunc est magis dubi-
um Jo. an. videt sentire in addit. p̄o. a
q̄ tenet p̄bare titulū etiam si ius nō fo-
uebat intentionē possidentis p̄ nō. in di-
cto. c. constituit⁹. et sic videtur recedere a
glo. quā posuit in. c. ad decimas. de re-
stitu. spo. li. vi. et de p̄script. eod. li. vbi
dicit non sufficere q̄ ius faceret contra
petentē restitutionem et fundaret inten-
tionem possidentis. restringit tamen il-
lud vidū in v̄da additione in mat̄i-
monio carnali et spiritali et hanc opi-
nionē videtur sentire dominus Anto.
in v̄do capitulo in litteris. **E**go ta-
men puto q̄ hoc cāu debet fieri restituti-
o etiam non v̄do p̄ius de titulo ad
hoc allego textum apertum in v̄do. c.
ex insinuatione. vbi ille possidebat ar-
chiepiscopatum et prebendam que simi-
lī iur. cōmuni. maxime secundū tempora
illius iuris haberi non possunt de pre-
ben. c. cum non ignores. et. c. quia intan-
tum. de clerici. non reddent. et. c. conquerē-
te. et quod nō. in capitulo. i. de consue-
libro sexto. et nihilominus mandatur
ibi p̄ius restitutio q̄ inquiratur de ti-
tulo aut colore possessionis. imo plus
erat ibi quia v̄tra illam p̄sumptiōē
iuris. erat alia p̄sumptio scilicet senten-
cie late contra illum licet cum procura-
tore reuocato. facit. c. referente. et quod
ibi nō. de preben. **N**ec obstat capitu-
lum ad decimas. quia loquitur v̄bi
nō. in glo. quando ius cōmune fundat
intentionem possidentis ex quo enim
tunc concurrat cum dominus grauaf
modo deteriori probādi arg. l. bona fi-
des. secus vbi pro spoliante ius cōmu-
ne non facit. nā tūc est valde odiosus.
spoliando alium. etiam si ius ille nō ha-
beret ar. l. non est singulis. ff. de re. iuri.
nec obstant nō. in v̄do capitulo ostē-
tus. super quibus se fundat Jo. an. q̄a
illa loquuntur quando per confessiōē
vel probationes admissas. constat de
defectu tituli. tunc non est scienda resti-
tutio ex quo manifeste cōstat de defectu
tituli. nec spoliatus habet aliquā p̄-
sumptionē p̄bationis. ex quo confessio v̄l
probatio est in oppositū. sed in cāu nō
secus est. quia ratione possessionis in
qua erat ius. p̄sumitur q̄ poterat p̄e-

aliquē titulu possidendi ⁊ de hoc ē tex.
nō. in dīdo. c. licet epus. de pben. lib. vi.
vbi dicit q licet habens beneficiu cu
ratum recipiat omīle. ⁊ sic fm iuris dī
positionē sit pūatus pmo. p. c. de multa
eodē titu. tñ epus nō debet illū spoliare
nisi pūa citatione pmissa. quia posset si
bi opetere ius retinendi vtrunq. v. ibi
dicit. ad iōē similis tex. in. c. ordinarij. d.
offi. ordi. li. vi. vbi dicit epus statuere ter
minuz possidentib⁹ beneficia incōpati
bilis v. pben. de iure retinendi. nō au
tem debet pūa spoliare. ecce ergo q ius
non resistit in tantū quīn respectu spoli
ationis nō sit pbandus titulus. Si er
go nō licet epō spoliare iuris ordine nō
seruato. iur. resistētia nō obstante. nū
hilominus licebit pūato qui nō pōe
moueri nisi ex zelo malo de passione p
pria. ¶ Item ex quo ius inhibet spolia
tionem iuris ordine nō seruato. quare
sic de facto spoliato nō debet ante oīa
fieri restitutio. cū occurrat oīū spolian
tis ⁊ fauor spoliati. quis enī diceret q
si in cāu illius. c. licet epus. etiā supior
spoliaret possessore. nō seruato iuris or
dine. qz nō deberet ante oīa p fieri resti
tutio. alias enī de facili veniremus cō
tra mentem illi⁹ capituli. licet epus. ⁊. c.
ordinarij. ptealle. ⁊ daret materia spoli
andi possessorem. qd sonat in absurū
ex quo enī ius tolerat ne spoliē iuris
ordine nō seruato. qz posset opetere ius
retinendi. quare si vtra iuris dispositio
nem spoliāt. non debet ante oīa fieri re
stitutio. pfecto. nulla equitas suggerit
oppositum. ⁊ p hoc sustinet glo. in. c. ad
decimas. ⁊ in. c. i. de pserip. li. sexto. ¶
vbi notorie constat de defectu tituli pu
ta per pessionem vel pbatōnē vel sen
tenciā. tunc fateor quia denegāda ēē
restitutio ⁊ iudex ratione facti manifesti
debet spoliare ex officio iuxta ea que
notant in. c. cum nobis de electi. ⁊. c. ab
bate. ⁊. c. cōstitutus. de appellatio. ⁊ qd
nō. Inno. in capitulo ad nostram. el. ij.
de iureiurā. ⁊ per Bar. in simili in. l. iij.
hoc autē iudiciū. ff. de dam. infest. ⁊
hec sunt que sentio in hoc vtilissimo et
difficillimo articulo. ¶ Munc redeo
ad rationes ⁊ iura. s. alle. pro pte affir
mativa. ⁊ pmo ad p^m articulu dīco q
procedit quando iura resistunt iuri ha

bendi ⁊ possidendi sine titulo. ⁊ eo non
apparente presumunt iniusticiaz. v. in
iuribus allegatis in contrario. Non
enim potest liber homo possideri etiā
si detineatur ⁊ ligetur v. i. dīda. l. si he
res. in fine. ff. de adquirē. posselli. ¶ Deo
non potest quis petere restitutionē cō
iugis. nisi probet coniugium. Nam ex
sola cohabitatione ius canonicum pū
mit adulterium. xxx. questione quinta.
aliter. ¶ Item ex parte restituentis dā
incapacitas nisi probetur titulus. me
rito habet probare ea que tribuunt fa
cultatem possidendi. sed in cāu nostro
beneficium ex se est possibile. ⁊ persona
petens cum sit clericus est possessionis
capax. ⁊ indubio presumenda est iusta
possessio cum clericus non deberet esse
sine beneficio. de pben. c. cum secunduz
⁊. c. si episcopus. imo q plus est presu
mitur iusta possessio etiā cum quis pos
sidet plura beneficia incōpatibilia quo
ad hoc vt non spoliatur iuris ordine nō
seruato vt dīdis. c. licet episcopus. et. c.
ordinarij. Et ad regulam p^{mā}. de reg.
iur. in vi. satis. s. respondi. ⁊ per hoc in
fero ad solutionem sec^{ndi} argumenti
dīco enī q cum matrimonium carna
le ⁊ spirituale procedunt a pari sed in
multis differunt vt plene per Johan.
andree in capitulo. tue. de spon. ⁊ in ca
pitulo nostro. aperte patet dissimilis ra
tio per ea que proxime dixi. ¶ Ad capi
tulu dūdū. responderetur q ex quo p^m
erat in possessione presumendum est q
legitime possidebat saltem quo ad hoc
vt pūa fiat restitutio vt probatur in dī
do capitulo ex insinuatione. ⁊ capitulo
conquerente. ¶ Item superior facta re
stitutione poterit ex officio iquirere iux
ta notata p glo. in p^{mā} regula de re
gulis iuris libro sexto. ⁊ pro hoc in ca
pitulo licet hely. de symo. ¶ Itē facit glo
in. c. dudum. ¶ Ad tercium argumen
tum q vbi non fuit institutio non ca
vet destitutio. zc. Respondeo q illud p
cedat respectu tituli nō autem respectu
possessionis. quia ex quo habebat poss
sessionē ⁊ ab ea fuit deict⁹ satis pōt se
reintegrari ad suam possessionē vt etiā
vult tex. in dīdo. s. patet. ⁊ ibi dē dāt rō
nem. ¶ Ad quartū argumē. de le. ij. s. q
dam. ff. de interdic. de qua videt facere

festu Joh. an. in adu. p. d. d. dico
 qd nō pōt pcedere nec debet intelligi in
 cāu nostro qz si haberet āneram causā
 p. ietatis esset contra cle. istaz. de cau.
 poss. 7 p. ietatis. vbi p. sup. dicitur qd potest
 suspensio petitorio pcedi i solo possessio/
 rio que verba clare inducunt qd etiam
 in beneficialibus separata est causa p. ietatis
 7 causa possessionis ad idēz tex.
 de rescript. ex pte. de restitu. l. spoliato.
 cū ad sedē. cū simili. 7 alia iura supra p.
 hac pte allegata sic intelligo ergo illaz
 . quādo quis nomine p. ietatis non vt re
 dōr ecclesie agit vt interdicto de loc. sa
 tis vel religiosus qz cū illa non sint in
 bonis alicui? vt insti. de rez. d. i. 5. nul
 lius nō pōt quis dicere se illis spoliatus
 nisi probet titulu. Sed nos loqui/
 mur qn petit restitutionē vt redōr 7 ad
 ministratoz ecclesie quo cāu licite possi
 det 7 presumi debet licita possessio ex q
 clericus est vt possidebat. de pben. cūz
 scdm 7. 5. plene dixi. ¶ Ad qntum ar.
 qd beneficiū ratione tituli debet iudica
 ri tanqz res incorporalis. et sic debet re
 quiri paciencia domini in adquisitiōe
 dico qd bñficiū est quoddā corpale 7
 eo ipso qd habet corpus ecclesie pōt rōe
 illius administrationis alis possessiōis
 administrare. veniūt enī alia p. viaz ac
 cessorij vt in dicto c. p. venerabilē. qui si
 sint le. hinc videm? qd expulsus a corpo
 re ecclesie iurisdictionē nō exercet 7 spe
 ciale in expulso epō. vt nō. in cle. i. de so
 compe. ad p. d. d. facit l. cū arrogauē
 ro. ff. de p. carl. 7. l. arrogate. ff. de adu. p.
 7 quod nō. Inno. in c. in p. ietatis. de p. b.
 7 gl. rix. q. vltima. si qua mulier. ¶ Itē
 possit hic haberi paciencia possidentis
 ipm beneficiū absqz scientia superioris
 iuxta nō. per Inno. in dicto. c. bone. el. ij
 de postu. p. la. ¶ Ad vltimū ar. de c. p. ietatis
 tutus. de si. p. reb. dico qd non facit ibi
 enī si bene ponderet. dicit qd petēs resti
 tutionē debeat iustificare possessionem
 hā admittit exceptio defectus p. ietatis.
 obstat tñ aliquāliter inq. nō fit incō
 tinenti restitutio p. b. a nuda possessio
 ne. h. r. d. qd illud capitulu multiplici
 intelligit vt ibi nō. Inno. 7 Jo. an. aliq
 vero intelligunt qd ibi fuit actū petito
 rio 7 possessorio. alij qd possessorio h. op/
 ponebat notorius defectus p. ietatis

qd si verū esset nō debet fieri restitutio
 vt supra dixi vel si nō erat notorius de/
 defectus optet intelligi qd ille adu. de iur/
 re suo cōfideus consensit vt discutere/
 illa exceptio. simile in. c. i. de restitu. spo
 liato. vel hoc fecit papa vt euietetur
 circuitus sed alius iudex hoc nō potu
 isset alias autem si illud capitulu intel
 ligeretur responderetur prout iacet. a pte
 esset contra capitulum in literis 7 mul
 ta alia iura supra allegata quod non
 esset dicendum imo iura iuribus sunt
 concordanda de elec. cum expediat. li.
 sexto. 7 hoc de primo dubio vidum.
 ¶ Ad secundum dubium quod est an pe
 tenti restitutionem beneficij obstat spō
 tanea renūciationis exceptio arguitur
 pmo ad partem negatiuā qd non obstat
 vt videtur de hoc casus expresse in ca
 pitulo sollicitate de restitu. spolia. ibi pa
 pa mandat inquiri quo tempore facta
 fuit renūciatio 7 constitutio facta post
 spoliatiōez mandat ante omnia resti
 tutionē fieri h. in casu nostro p. supponitur
 qd iste titius renūciavit spoliatus ex
 istens ergo non est renūciationis ex
 ceptio admittenda. ¶ Secundo p. b. a
 ratione petenti restitutionē non obstat
 exceptio defectus proprietatis vt in. c.
 in literis de restitu. spoli. 7 in capitulo
 litteras. eodem titu. cum si. sed renūci
 atio facta post renūciationem concer
 nit defectum proprietatis duntaxat. si
 autē potest referri ad possessionē quaz
 nō habebat vt nō in dicto capitulo sol
 licite. ergo non debet admitti cōtra pe
 tentē restitutionē. ¶ Tercio ad idēz
 inducitur capitulu super spoliatiōe
 de oz. cogni. vbi generaliter videtur qd
 conuentus sup spoliatiōē non est ad
 uersus restitutionē petentē si cum con
 ueniat audiendus nisi super possessiōe
 sed huius renūciationis post spoliati
 onē exceptio nō cernit possessionē vt
 supra dixi ergo non est ipam p. ponens
 ante restitutionē audiendus. ¶ Quar
 to arguitur 7 aliē renūciatio beneficij
 facta nō in manib? superioris qui po
 test inuicem destituere non valet vt in
 capitulo quod in dubijs 7. c. admonet
 et in. c. nisi. cum p. d. d. de renūcia. sz
 in thēmate nostro non presupponitur
 renūciationē fuisse factam in manib?

superioris ergo tanquam non presumptio est.
 respectu proprietatis non est admittenda.
Nec obstat si dicat eam preiudicare quo
 ad renunciationem quia ut dicit hosti. in di
 sto. c. qd in dubijs. hoc nullo iure pba
 tur. quicquid enim superior consentit ad nihil
 valet talis renuntiatio quia non potest dissol
 ui illud vinculum quod obligatus est ecclesie
 sine licentia superioris ut in dicto. c. ve
 niens. facit. l. legatus. ff. de offi. p. vbi
 bonus rex. pro dicto hosti. **I**n ostra
 rium pro parte affirmatiua quod talis exce
 ptio obstat videtur primo probari in dicto. c.
 sollicitate. de resti. spoli. et licet supra indu
 xerim illud capitulum ad preteritum negatiua
 tam nunc induco aliter. ibi enim papa repe
 lit exceptionem spontanee renunciationis
 quam ostendit intercessisse post spoliacionem
 reddens causas quia non presumit spo
 tanea. Si ergo pro certo ostendat eam esse
 spontanea admitteret a ratione cessante quod
 est validum in iure. xvi. q. i. generaliter. et
 in. l. generaliter. de epi. et cleri. h. i. the
 mate nostro presupponit quod fuit spontanea
 sicut in simili dicimus quod contra presumptionem
 iuris et de iure admittit probationem in
 ostarium pro possessione et sic ad consequendam
 restitutionem beneficii non sit necesse probare
 titulum nec aliter iustificare possessionem
 ex titulo cum nullum habeat. **S**ecundo
 videtur probari si vis non inferat legitime
 cle. unica. de cau. poss. et p. vbi dicitur
 quod posse non solum a principio agere pos
 sessorio sed etiam intentauit petitorium et
 possessorium suspendit petitorium a se et
 ab aduersa parte intentatum et procedere in
 possessorio solo et non verbis solo. exclu
 dit ergo prosumus petitorium ar. c. i. et quod
 ibi non. de here. li. vi. non ergo esset solum
 possessorium sed haberet annexam causam p. p.
 etatis vel si haberet iustificaret posses
 sionem ex titulo nam in solo possessorio quod
 non artatur ad probandum nisi possessionem
 et deiectionem. l. i. in p. et interdu. ff. de
 vi. et vi. ar. et l. is qui destinauerat. ff. de
 rei vendi. **T**ercio hoc videtur aperte p
 bare etiam in beneficialibus in. c. consul
 tationibus. de offi. delega. vbi aperte rex
 innuit sufficere probare possessionem et
 deiectionem. **Q**uarto eleganter facit
 c. ex insinuatione de pcurato. maxime
 in fi. vbi papa mandat executionem be
 neficii eo solo probato quod ad sententiam

latam cum procuratore retocato fue
 rit facta spoliatio et quod restitutione facta
 inquiri debet de institutione canonica
Quinto facit. c. conquerente. de f. f. i.
 spoli. vbi ante omnia mandatur restitua
 tio etiam si prius episcopus pretendens
 mixtam causam spoliatus sine ordine in
 dicio et postea debet contendere de cau
 sa legitima. Fortius ergo quando prius
 ea persona spoliatus. **S**exto et vltio
 faciunt omnia fere iura que habent. ij.
 q. ij. et. q. i. per totum que indistincte
 mandant prius restitutionem legitimam
 fieri in beneficialibus et alijs quibus de
 aliquo obiecto discutatur quia non de
 bet litigare. spoliatus nec nudus orem
 vere nec inermes minime proponere de
 resti. spoli. frequens. li. sexto. **A**d solu
 tionem huius dubij christi eiusque matris
 nec non et deuotissimarum virginum
 Agathe et Lucie suffragio humiliter i
 uocato condescendens. sciendum quod varij
 varia et varijs locis confuse et diminuta
 te scripserunt super hoc articulo.
Ego autem attingendo materiam etiam si
 profundius saltem clarius ceteris eam
 sub quatuor pertingam opinionibus.
Prima opinio habet titulum esse proba
 dum licet agatur possessorio pro hac opi
 nione faciunt iura allegata pro contraria p
 te maxime regula prima de regulis iur.
 li. vi. et hanc opi. refert Archidiacono. in
 sp. patet. ij. q. i. et. c. cum qui. de eo qui
 mitti. in possessi. li. vi. **S**ed huic opinio.
 vehementer resistit rex. in dicto. c. i. licet
 ris. et. c. item quis. eodem titulo. et alia iura
 supra allegata ad partem negatiua
Inde hec opi. a docto. non recipitur.
Secunda opinio est quando ad in
 stantiam rei conueni non sit necesse ostendere
 titulum vel colorem possessioni ante
 restitutionem nec spoliatus potest de
 hoc questionem referre sed iuxta ex of
 ficio suo antequam restituat debet se de
 titulo informare etiam de titulo legitime
 constat vel saltem per probabilem pre
 sumptionem debet eum restituere. **S**i
 vero nihil constat de titulo restitutionem
 non facit. **E**x hoc inferitur quod si pro
 nat beneficium esse reservatum iuxta
 ex officio de hoc cognoscere potest an
 tequam restitutionem faciat et hanc opi
 nionem tenet Lap. de castill. sua alleg.

gatione. xv. et sic dicit vna voce se au-
tuisse a Johan. cal. in. c. ex parte. de rei
situ. spolia. et dicit qd hoc firmabat pro
vera conclusione hanc eandem tenz bar
in cle. i. de cau. poss. et ppieta. et sic fuisse
obtentu in palatio apostolico qd i istis
no dat possessio sine titulo vt vicia re/
gula prima. de regulis iuris in vi.

Sed ex hac ratioe infert qd etia ad instā-
tia partis tenet iustificare appellatioez
qz licet conuentus super spoliatioe no
audiatur super proprietate audif cum
volens se defendere super possessioe et
ponere potest qd aduersarius non p/
bat possessione vt in. c. olim. el primo. et
olim. el. ij. de resti. spoli. facit. c. si. de ordi-
cog. Tercia opinio habet vt nec ad
instantia aduersarij nec iudicis officio
teneat spoliatus probare titulu vel iu-
stificare possessione sed sufficit docere
de sola possessioe per viciu. c. in litteris.
debet eni iudex excludere aduersariuz
in ordi. si. i. et adore restituere et post mo-
dum suo si voluerit poterit inquirere si
cui seruat in fili in. c. cu nobis. de elec.
facit. c. ordinarij. de offi. ordi. lib. vi. vbi
iudex ex officio inquit de titulo oia
possident. Hanc opi. tenuit recolende
memorie dominus meus do. **F**raci. de
sabarell. olim cardinalis florentinus
et hanc opi. aliquantulum sentit Innoc. in
vicio. c. ex parte. de resti. spo. vbi remocā
do qd dixit in. c. in litteris. dicit canoni-
cum posse petere restitutione iure cano-
nici dato qd no probet euz possessore
fuisse ingressu auctoritate superioris. vl
exercuisse aliquē adu. proportionabilem
canonico tunc erat sed satis qd doceat
se exercuisse aliquē adu. vt canonicum
animo adquirendi quasi possessionem
iure canonicali scientib' illis quoz in-
terest. alibi autē vt infra dicā. aliter sen-
tit idēz Inno. hūc opi. videt obstare. c.
ad decimas. de resti. spoli. et regula. i. de
regu. iuris. li. vi. sed infra plenius atti-
gam. **Q**uarta opi. videt esse cōis ha-
bens qd no teneat pbare titulu sed de-
bet iustificare possessione ex titulo siue
aliter tolerare et hāc opi. sentit glo. licet
no multū apte i cle. i. de cau. pos. et ppi-
et ea allegat totus mūdus. **E**t Jo. an.
opi. suā circa hāc materiam melius de-
clarauit quā alibi in apud. spe. in. et. de

resti. spo. sup. Bica imediate post. et
ibi apertissime firmat qd vbi non cōstat
petentem non habere ius audif petēs re-
stitutione s' habere iustificade possessioez
et hanc opi. tenet **D**an. i. vicia cle. vna.
et do. **A**n. in vicio. c. in litteris sed i mo-
do iustificandi varie sunt opi. et refert
Johan. an. in adu. preall. **Q**uidam
dicūt petentē restitutionez pbare debere
titulu pmo aspectu legitimū. no eni ve-
nit in possessioe omē qd requirit peti-
toriu. hīc in mīmonio carnali in qd pe-
tens restitutionez no artat ad pbandū
titulum necessario ocludentē s' satis ē
qd pbat matrimoniū legitimū ex cōsensu
nec admittunt exceptioes defectū itris
secum oclerētes vt no. in. c. ex pre. et. c.
litteras. et. c. ex transmissa. de resti. spoli.
et satis videt hoc sentire glo. in vicia cle
vna dū dicit aliud ē significare possessi-
onē ex titulo et aliud agere petitorio.
Alij dicūt vt satis sit ei pbare auctori-
tate superioris in possessione inducā ad
hoc vt restitutione osequat et hāc opi.
tenet **I**nno. in vicio. c. in litteris vbi
videt velle renunciāns ius qd habet in
beneficio iuxta no. per gl. in. c. sup. hoc.
de renuci. in d. bo. causaz. xvi. q. vi. i. vi
in glo. ij. tenet do. de rota decisioe. ccc.
lxij. optime inducit in ar. cle. ij. **S**ane. d.
penis. vbi illa renunciatio metu extorta
p captionē et detentōez seculariū potes-
tatem pronunciat nulla et inducitur
ibi casus vt ibi no. cum ergo in illo ca-
pitulo sollicito ostaret renunciatioez
iteruenisse tam per pbatioes quaz per
cōfessionem partis vt patet ibi in tex.
vbi tantū mandatur inquiri an preces-
serit spoliatio et sic no dubitatur inter-
uenisse eam quomodo fit illi restitutio
ecclesie cum pacto tamē nullum ius ha-
berz respectu proprietatis et sic notorie
secundum illaz datur viciōsus ingres-
sus contra capitulum ei qui iuit in pos-
sessionem et theozica cōmunis ē vt nū-
quam saltē in istis beneficalibus fiat
restitutio euz iudicio vbi alias notorie
cōstat d' defectu proprietatis iuxta no.
per **I**nno. et **J**ohan. and. i. capitulo
constitutus de si. presbi. et in capi. cum
ecclesia de cau. posse. et ppieta. **S**e-
cundo ego arbitror per hoc cōtrariuz
hanc cōmunem leā. restringendam vt

nō pcedat qñ renunciatio fuisset facta
etiā post spoliatiōē in manibus supe/
rioris tū qz illa psumi debet spontanea
ar. l. nō est verisimile. ff. qd me. cā. 7 eoz
que nō. gl. in l. transactiōē. **E.** de tras/
actiō. tū qz ex quo constat non habere
ius in ppietate nō debz sibi restitui be/
neficiū. licet enī talis renunciatio nō re/
feratur ad possessionē quā nō habebat
7 ideo posset agere p damnis 7 interesse
tūc illatis tñ debet fieri restitutio bñfi/
cij p supradictā rationē. vnde in illo ca/
pitulo sollicite nō ponderat infuentus
superioris. sicut in. c. accepta. 7 sic videt
q in dicto. c. sollicite nō fuit facta renū/
ciatio in manib⁹ superioris. qñ autē fuit
renunciatio beneficii non in manib⁹ su/
perioris nō perdit ius qd habebat in
beneficio. imo talis renunciatio non te/
net iuxta nō. per docto. in. c. q in dubijs
de renūci. 7 in. c. qto. de restit. spoli. nec
etiā superior in casu hui⁹. c. sollicite po/
tuisset illā ratam habere. qz. c. in dubijs
loquit sponte qñ in manu laycali h in
casu nostro nō apparet q in manu lay/
cali. **I**tem quia fuit facta post spoli/
atiōē 7 sic nō psumitur spontanea ve/
ibi. ideo ad nihilum valet illa renūcia/
tio nec q ad ppietate nec quo ad posses/
sionez merito talis exceptio nō debuit
admitti. 7 sup hoc dico Jo. an. p. **P**oss.
nō bene dicere inq̃tum dicit q renūci/
atio illa nō preiudicat tñ quo ad pe/
titoriū p dictū. c. qd in dubijs. 7. c. acce/
pta. hoc enī dictū nō pcedit qz aut inf/
uenit auctoritas superioris 7 debet p̃i/
dicare. aut nō interuenit 7 nō debet p̃/
iudicare vt. s. dictū est. 7 pro hoc h̃r cla/
re intellectus illoz iurū 7 nullus rema/
net scrupulus. **E**t infero nunc ad so/
lutionē nostri secundi dubij. dico enim
aut hec renunciatio istius fuit facta n̄
in manibus superioris 7 ea nō obstat
potest peti restitutio qz per talē renūci/
atiōē licet spontaneā nō perdit ius qd
hēbat in beneficio iuxta nō. in dicto. c.
qd in dubijs. 7 i. c. qto. quo ad se. qz nō
potuit a se abdicare beneficiū vt nota/
tur in iuribus preallegatis. 7 facit. l. le/
gati. ff. de offi. p̃f. **A**ut renūciauit in
manibus superioris 7 tunc si de ea noto/
rie constat exceptio licet non fundet inq̃

tionem excipientis qz superior ex renū/
ciatione beneficii nō debz restituere bñ/
ficiū ei qui nullum ius notorie habz
arg. c. cum nobis. de electi. 7. c. quoniam
de fil. p̃f. 7 quod notatur in dicto
capitulo constitutus. poterit tamē age/
re ad damna 7 interesse tunc illata vt
nō. **I**nnocentius in dicto capitulo sup
hoc superior tamen si constat de spolia/
tiōe non debet spoliatozem dimittere i
possessionē beneficii sed supplendo ex of/
ficio illum spoliare 7 licite alteri confer/
re de prebendis. de multa. **A**ut nō con/
stat notorie de renūciatione 7 tūc nō
obstat exceptio tanq̃ concernens defe/
ctum proprietatis vt in dicto capitulo
in literis de ordine cogni. capitulo si/
nali cum similib⁹. **E**t per hoc satis patz
respondum ad omnia supra allegata in
contrarium nisi ad arg. a contrario sen/
su sumptum ex capitulo sollicite. Nam
si ibi ponderatur q non fuit spontanea
ergo si constaret de spontaneitate sicue
presupponitur in thēmate nostro obsta/
ret obiectum 7 videtur argumentū sa/
tis vrgens. **S**ed respondeo duplici/
modo quo ad argumēta a contrario
sensu non vrget quando reperitur con/
trarium in iure vel resultaret. clarum
enim in iure est q vbi notorie constat
de defectu proprietatis debet fieri resti/
tutio in istis beneficialibus 7 vbi noto/
rie non constat non debet admitti exce/
ptio defectum ppietatis concernēs vt
s. plenissime dixi. **S**ecundo potest
responderi q consideratur ibi q nō fu/
it spontanea ad maiorem exaggeratio/
nem duo tituli impediebāt illā excepti/
onē admitti. **P**rima quia concernebat
defectū ppietatis vt. s. dixi. **S**ecunda
quia presumitur talis renunciatio post
spoliatiōem facta nō spontanea debz
enim reduci illud capitulum ad alias
iuris regulas indubitatas et hoc quo/
ad secundū dubium. **A**d terciū qd
fuit. **E**t crimen notorium beneficii
priuatione dignum excludat ipsius be/
neficii restitutionem petentem. **A**rguo
p̃mo ad partē affirmatiuā 7 sic noto/
rius eriminosus est suspensus satis
q ad se vt in. c. si. de coha. cleri. 7 mul. et
amplius sine dispensatiōe administrare
non potest. de temp. ordi. c. si. ergo non

se petere restitutiōez beneficii cū rō pē
 in eo administrare in. c. fi. de cleri. exco.
 mi. vbi dicit excoicatum eligi nō posse
 p eo qz ad susceptiōem eligi a quozuz
 pceptōe est pūatus non ergo debet iste
 notorius criminol⁹ audiri cū nō pōt in
 vido beneficio administrare. **S**ecun
 do de hoc videt cas⁹ in. d. c. ad petitiō
 nem de accus. vbi processus agitat⁹ (d)
 tra illū abbatē erat nullus ppter iudici
 ariū ordinē non seruati. sed quia ista
 bat de criminib⁹ illius noluit illū resti
 tuere sed voluit eum manere priuatum
Ad item facit. c. si pōtiterit eo. si. scdm
 vñū intellēdū vbi admissa fuit exceptiō
 criminis contra petentē restitutiōem. li
 cet non induceret pūatiōem tituli ipso fa
 cto **T**ertio arguit sic iste ppter noto
 rietatē criminis. v3 incōtinenti pūari d
 accusa. euidentia ij. q. i. manifesta. 7. c. lo
 tarius facit. c. qm de fili. p. b. i. ergo for
 tius v3 sibi fūitūō denegari qz turpiē
 efficit quaz non admittit de iureiurā. q
 ad modū. et maxime hoc seruari v3 i. ill.
 euidentia lib⁹ vt eūitet circūit⁹ de rescri
 pt. de. auditoz criminol⁹ 7 nō patet por
 te dīgitat. d. ex. pte. iter dīlōs 7 i. regla
 infamib⁹ de re. iur. in. vi. **Q**uarto p
 hac pte facit. c. significasti de acule. vbi
 patet qz ptra dūgē petentē restitutiōez
 admittit exceptiō adulteriij 7 hoc ad p
 tem affirmatiuā. **A**d partē dō nega
 tiuā non arguo qz satis patebūt argu
 menta ex solutione quā statim subijciā
In hoc articulo īferio dō. An. in. c. itē
 cū quis de resti. spo. expresse tenetē istā
 ptem 7 item sentit in. c. si pōtiterit pteal.
 non tamen mouetur per oīa sup vīdā.
 sed allegat tūtaxat. c. ad petitiōem 7. c.
 pōtiterit de accus. **R**estrigit tamen h
 vīdū in beneficiālib⁹. mihi tamen h
 vīdū nō placet dum scriberem super. c.
Item cum quis. et hic īfero ea que ibi
 ordinariē dixi. **M**oueo pmo quia
 quārcūqz quis sit criminol⁹ nisi cri
 men inducat pūatiōem ipso facto licē
 te tamen tenz beneficiū anteqz pūet p
 sententiam Nam 7 possit secum ante sē
 tentiam dispensari hoc est nō. vīdū **I**n
 no. in. c. cum nostris de concess. pben.
 Et si dispensetur iuste tenet anteqz pūe
 tur vt ibi dīc **I**nn. Si g⁹ iuste tenebit. i
 iuste fuit spoliatus et per violentiā. g⁹

v3 restitui in pristinū statum cum sibi p
 petet ius prelature atqz pūet nec exce
 ptiō hui⁹ criminis ē admittēda h tpe nō
 elidens adiōem in iudicio deducā. ex
 ceptio enī v3 esse talis qd excludat ad
 onē. l. i. ff. de excep. c. a nobis de excep.
 de or. cogni. c. ij. h exceptiō hui⁹ criminis
 non excludit hoc iter vīdū ne reddat pe
 tentē incapacē. qz pūpposito qz crimen
 ppositū sit v3. nihilomin⁹ manet i iur
 re suo. nec pōt dīci qz debeat pūari exce
 ptione pbata. qm exceptiō nō pōt opes
 ri hunc effectū pūatiuū. solū enī de sua
 natura operat effectū exclusiuū vt p
 batur in. c. ij. de ordi. agni. 7 optime ad
 materiā nram facit. c. sup his de accus.
 vbi crimē pbatū p vīā exceptiōis ptra
 clericū nō operat facultatē pūandi euz
 suis beneficijs sed dūtaxat operat ele
 ctionē electi **Q**uinto plus dico qz ed.
 si ageret petitiō non deberet admitti
 exceptiō criminis si nō inducit pūatiō
 nē ipso facto vt nō. per ratiōem sup dīcāz
 concludit **I**nnoc. in. c. inter dilectos de
 excels. pla. nec ratio notorietatis facit vī
 dā ratiōem cessare ar. viij. q. iij. nōne
Ite hūic līne aperte fauet tex. in. c. fi. de
 or. cogni. vbi dīcit qz ouent⁹ sup fūitū
 rione. nō est aduers⁹ restitutiōem peten
 tē nisi sup restitutiōe audiend⁹. subijci
 ens rōnem qz restitutiō qz petis in hoc p
 uilegiata vīnolcī vt ipz ītentans. non
 cogat ante restitutiōem suis spoliatoz
 bus respondere **N**on ergo vniuer
 salē exclusiōez spoliantis ptra restituti
 onem petentē. **I**tem vī īnuere tex. in. d.
 c. **I**te cū quis vbi criminis exceptiō re
 pellit iōstīnde. aduers⁹ restitutiōez pe
 tentē. ad idē allego ij. q. ij. 7. iij. q. i. p. to
 tū in qd⁹ iurib⁹ generaliter dīcī. qz aū
 oīa etiā crimina tradanda restituent⁹
 est spoliat⁹. qz allegant notorie que nō
 sūt de appel. consuluer istē nō v3 litiga
 re spoliat⁹. maxime super crimine arg.
 optimum in. c. frequens de resti. spo. in
 vi. vbi exceptiō spoliatiōis quandoqz
 competit etiam contra tertium pponen
 tem crimina aduersus spoliatū. ne pte
 inopiam seu eius adiōnem succumbat
 7 ptra spoliātez iōstīnde admittit ex
 ceptiō spoliatiōis. aū restitutiōz. **I**for
 ti⁹ ergo iste spoliat⁹ qui pteoccupabat
 iudiciū. nō debet posse excludi a petitiōe

restitutionis propter exceptionem criminis
posita a spoliatore qui est odiosus et pre-
sumitur venire ad excipiendum seu crimina
ponendum non bono zelo sed propter inimi-
ciciam ut valeat beneficium usurpatum
interim retinere ut dicitur in d. c. **Item**
cum quis **E**cce multa statuta sunt contra
spoliantem ut odiosum que cessant contra
illos ar. in de. vna eo. si. et quod non in c. si.
de or. gni. et in c. in lris de restit. spo. et
multo fortius non debet admitti exceptio cri-
minis si crimen non dicitur notorium sed
manifestum ut est in d. c. quia suspe-
di. ij. q. v. **E**t adverte quia intelligo
quod capiendum manifestum pro notorio sic
intelligit ibi glo. in ver. manifestum atque
notorium crimen non ob. petenti restitu-
tione et illa glo. videtur sequi Archi. al-
legando per concordia allegata per Inn. i.
c. iter dilectos de excels. pla. **E**cce nun-
quam iudex ex suo officio potest illud punire pro-
pter notorietatem criminis deferendo re-
stitutionem. puto sic dicendum. quod aut vult
punire super eadem instantia iam inchoata in
ca. restitutionis et alio iudice et papa hoc non
potest quia ad hoc non fuit adu. nec agi potest
et inia debet esse conformis petitioni ut in fili
non dicit Jo. an. post apost. in c. mandatum
de rescrip. **Q**ui vult procedere oino ex of-
ficio suo extra instantiam. et tunc si est noto-
rius facti permanet. ita quod nullo modo pos-
sit negari quod de facili non contingit. et tunc
poterit iudex sententiarum aliter punire. quia
hoc notorio nulla exigit probatio vel so-
lenitas in procedendo ut in c. euidentia
de accusa. et ij. q. i. manifesta et c. qm de
fi. p. b. i. et non per Inn. in c. ex pte primo. d.
ver. sig. frustra enim hoc casu fieret fisti-
tutio et audiret eam petens cum incertum
ei veniret quando et circuit evitatio est.
maxime in istis beneficiis de rescrip. cle.
auditor. et respectu superioris cessat odium
spoliatiois. et iste potest esse casus in c. ad
petitionem de accusa. et per hoc sit responsus
ad illud c. ubi papa hoc idem fecit ex ple-
nitudine potestatis ut ibi non glo. **Q**ui non
est tale notorium et tunc cum exigant proba-
tiones ut in c. sic de re iudi. et per glo. in pre-
alle. c. manifesta. et defensio ex pte rei. fa-
cit quod non in c. i. de offi. dele. in vi. debet
ante omnia fieri restitutio quia nec nu-
di contendere debet et quia spoliatus per
suatum habet privilegium ne exigat per

iniam iudicis ante restitutionem ut in d. c.
do. c. frequens. ad c. si ostenderit de accu.
quod facit pro contraria pte. dico quod hoc non
probat ad quod inducit **I**ntelligit enim
multipliciter ut ibi non. non enim potest intelli-
gi in delicto notorio. et satis colligitur ex
tex. ibi si ouerit fuerit de. et quodam intelligit
illud c. quod ideo contra petentem restitutionem
admittitur illa crimina. quia ibi facta
fuit spoliatio post iniam privationis lazar
super illis criminibus. vel secundum alios age-
bat possessorio. ille de sua innocentia con-
fidenter fuit contentus ut prius discuciant cri-
mina obiecta ar. c. i. de restit. spo. aliter autem
cum ibi crimina non essent notoria de dire-
cto esset contra illud c. **E**cce cum quis. vel
deducenda est illa decre. ad distinctionem
quam supra formavi de. **N**unc respondeo
ad illa contraria super formata. **E**t primo
non ob. prius arg. quia ex quo non est pri-
uatus licite petit restitutionem ratione
tituli quem habet. nam poterit aliter ad-
ministrare donec punietur vel secum dis-
pensetur. et c. si. de cle. excus. loquitur de eo
qui de nouo adquireret beneficium. quod
non potest. ex quo est suspensus. et ideo
in notorio criminoso. non enim valeret e-
lectio de eo facta ut in c. cum in cunctis
de elec. non ob. arg. secundum quia satis su-
pra responsus fuit. **A**d tertium hoc dicitur
dum quod licet possit privari. cum antequam pri-
uatur non posset exceptio obijci. quia non
elidit actionem ut super plene dixi et quia
ille spoliator tanquam odiosus non est au-
diendus. **A**d quartum arg. de c. signi-
ficasti **R**espondeo quod crimen adulterij in-
ducit privationem ipso facto unde potest
prius sua auctoritate alium repellere ut
non glo. ij. in c. si. de adul. sentit Inno. in
c. in questionibus de sen. excus. facit. c. agatosa
xxvij. q. ij. et c. dixit xxij. q. i. **E**t hec suffi-
cienter quo ad tertium membrum **I**n
quarto et ultimo dubio quod fuit utrum
habens patrimonium et beneficium ec-
clesiasticum valeat recta conscientia sal-
ua. conseruato patrimonio. de beneficiis
reduci debet vitia ducere arguitur **P**ri-
mo quod non videtur de hoc casu in c. si. xvi
q. i. in fi. ubi dicitur tex. quod qui bonis par-
tum et opibus sustentari possunt si quod
pauper est accipiunt sacrilegium. profecto
currunt et committunt. et per abusione
et alium iudicium sibi manducant et bibunt

et p'entē verba loquit' rex. in. c. clericos
i. q. ij. ad idem. c. pastor ecclesie. **I**tem qd
sua sufficiunt non debet aliquis erogari
habenti dare nihil aliud est q' perdere.
nec illi qui sua possident rari sibi aliqd
volūt sine gravi peccato suo. unde pau
per vicarius erat. **A**d idem. c. cū q's eo.
cā. i. q. vbi inter cetera dicit nō ē merum
dicere quale peccatū cibis pauperū p
sumētū suscipiūt p ecclesiā suā iurare
p'p'is facultatib' debuerāt suis expen
sis insup' gravant' ē. vel it' i. vbi penū ē
multa bona verba ad materiā faciēcia
Secundo videt' singulariter p'ari p' ter
rō. et quasi singularē in materia. i. q. ij.
sacerdos vbi dicit' q' clerici pauperes
sue ex facultate sue ex p'p'ia voluntate
licite vīuūt de bonis ecclesie. q' ad ea ac
cipienda nō cupiditas eos tucit. s' vī
uendi necessitas cogit. et singulariter s'
iūgit q' de talib' clericis videt' dicere a
p'stol' q' in sacratio operat' q' de sacra
rio sūt et dicit' q' qui altari deseruiūt cū
altari p'cipiunt et vide ibi rex. qui loci
p'lequit' hāc materiā. **A**d idē optime vī
deotare rex. in. c. illi i. q. i. vbi dicitur
q' illi qui tam infirmi sunt vt possediōi
bus suis renūciare non possunt simul
capit' d' bonis ecclesie. satis sine pecca
to illa retinēt. et sic ap' inuēit. q' tūc v'z
clericus de bonis ecclesie vīuere qū nō
habet patrimoniu' unde vīuat. **A**d idē
c. episcopus ecclesiasticaz. ca. cā. et. q. vi
cis enī ē m' habere ecclesiasticaz. rerū
potestate; ad dispensandum erga d'nes
qui indigent. ipse at' p'cipare pōt q' tūc
libet si indigēt. et nō illa verba si tamen
indigent. qui ergo h'z patrimoniu' non
dicit' indigere concor. c. ep's r. q. ij. **T**er
tio p'ncipaliter in uico. c. ep'us et. c. m'is
te p'ben. et de rescrip. p'sulasti quibus
cauet' ep'm nō artari ad p'videndū illis
clericis qui ex p'prio patrimonio vīuere
possūt. **Q**uarto arguit' sic deputata
largitiōe fidelū ad certū v'sū. nō possūt
salua sedis ap'lice auctoritate. ad aliū
v'sū deputari vt in cle. q' d'ringit de fili
domi. **T**em' quelibet res p'stituenda
est ad v'sū destinari de app'el. suggestu'z
et de iureiur. quanto. sed bona ecclesie
tradita et cōseruata sunt ecclesijs vt ex
eis omnes indigentes sustententur vt
in. c. v'itētes vbi rex. optin. us. i. q. i. et

alij. **S**allegat' cū infinitis similib'. er
go clerici habentes patrimoniu' vñ vī
tā tucere possūt nō t'el' ē p'cipere de bo
nis ecclesijs facit. c. l'ur. xv. vi. nō enī
bona sp'alia sunt seruata ecclesijs vt p'
p'ingui clericorū titent' s' vt inopes s'le
uent' vt. d. c. ep's i. q. i. **I**n p'uaritū p
p'ie cōfirmatiua q' possit p' redditi' t'ā
ficij cōseruato patrimonio vīuā tucere. i.
uico i. mo. c. fi. i. q. ij. vbi dicit' q' clerici
oēs qui ecclesie fideliter vīgilant. q' de
seruiūt stipendia suis laboribus debi
ta. scē m' seruicij sui meritū p' ordinatio
nē canonicā a sacerdotib' cōsequat' p' d'
teratū enī est verū oēs includit p'fco
tā pauperes q' diuites alias ad qd vī
sisset omnes. **T**ē ponderatū dicit' s'i
pendia suis laboribus debita dantur
ergo stipendia clericis deseruiētib'us
nō p'pter int'igentiā eoz. s' p' laborē
sacerdos q's sustinent. q' quidē rō verifi
cat' itaq' in diuitib' q' in pauperib' us. vī
grus est enī mercenari' mercede sua. et
qui ad onus eligi' repellit nō v'z a mer
cede. nec ligari v'z os bouis triuranti.
te p'ben. extirpante et. c. si. de magislr.
Sed dic' qd il' i' sentit rex. et glo. q' de a
rio froutari nō debent in vinea dñi la
borantes ē. **S**ecundo arguitur sic ep'us
v'suās ecclesias sibi subiectas solitā pe
tit' pcuratiōem ratione v'sitationis vt
in. c. cum ex officij de p'scrip. et ponde
ra rationem illius. c. quia nemo cogit
suis stipendijs militare. **E**t quia secūcū
Apostolum qui sp'itualia seminat nō
est magnum si temporalia metat. **T**ertuz
est enī q' quātūcūq' ep'us abundet
licite petat pcuratiōem. quia non v'z
suis stipendijs militare. **E**t ergo ep'us
qui habet episcopatum et ip'sus enera
non tenetur v'sitare ecclesias inferiores
gratis vt seruiat expensis suis. quāto
fortius clericus inferior non debet ob
ligari ad seruientum beneficio suo. cū
redditi'bus sui patrimonij. si enī cū oēs
ecclesie sūt vna ecclesia vñ. q. i. nouatio
nis. facit quod nō. in. c. cū aplica de h'is
q' sūt a p'la. nō v'z ep'us imp'ndere offi
ciū inferiori ecclesie cum redditi'bus e
piscopat'. fortius nec clericus inferior
cū redditi'bus sui patrimonij. **A**d idē
c. cū secūcū apl'z de p'ben. qui altari ser
uit vīuere debet de altari ē. vt ibi.

Tertio pbat sic clericus hñs patrimoni/ um licite illud relinqt parētib⁹ vel pau perib⁹ distribuē et de rebus ecclesie vi/ tā ducit vt in. c. sacerdos i. q. ij. ergo pōt a pncipio licite dispensare patrimoniū in osanguineos vel pauperes ⁊ viuere de bonis ecclesie. ex quo illi debetū ipen dit famulatū. ita videt q possit illud pa trimoniū oseruare vt suis illud in futu rū relinquat vel necessitatis tpe coicet eis ⁊ pauperib⁹ ⁊ viuere iteriz de eccle sia cui seruit. pro hoc didum. c. habebat xij. q. i. vbi dicit q xp⁹us habebat pecu niā vt necessitatis tpe suis ⁊ aliop ne cessitatib⁹ subueniret. sic ergo iste p tpe necessitatis poterit patrimoniū oseruare ⁊ de bonis ecclesie ad suū vñ picipa re. ¶ Quarto deduco. c. quoz ⁊. c. oces/ so ⁊. c. de reddib⁹ xij. q. ij. in qb⁹ dicitur q de bonis ecclesiaz cathedraliūz vñe fieri quoz ptes. quarū vna debet cleri cis defuientib⁹ scdm eozū merita. ⁊ se/ culitatis officia. nihil distinguit si sine paupes aut non. nec dicit q tribuat eis scdm indigentia sed p seculitate officij ⁊ scdm eoz merita. ¶ Ad idem. c. carita te ea. cau. ⁊. q. in fi. ibi namq mixtū est. vt illi sequat stipendium qui p tpe suū omovare requirūt obsequiū concoz. c. quicūq ⁊. c. ecclesiastici ea. ca. ⁊. q. et. x. q. ij. precarie. facit. c. de multa in fi. vbi cū sciētib⁹ ⁊ nobilib⁹ dispensare pmittit i pluralitate bñficiūz tñ certū est vel sal tē verisile q nobiles hñt patrimonium s nō tenent illud expendere militādo ec clesie vt pñs stipendijs militent &c. ¶ Ad solutionē ovescendēs huius dubij saluatoris iucato pñso. dico gl. ⁊ vo do. in hoc multū variasse ⁊ nimirū cum iura et rōes multū p vtraqz pte videā tur p facto vigere. nā gl. in. c. qñ xvi. q. i. videt velle intelligere oia iura phibē tia extensionē man⁹ ad bona ecclesiasti ca habentib⁹ patrimoniū. qñ clerici ta les nō deseruiunt ecclesijs. sed certe hec solutio nō satis facit tñ etiā qz paupe res clerici nil debent osequi ab ecclesia si nō deseruiūt vt in. c. oquerēte d. cle. n. reficē. maxie habito respectu ad tēpus illoz iuriū qñ omne beneficiū fārebatur reficētia. cū ppter beneficiū sit pncipali ter fundatū bñficiū vt in. c. fi. de rescrip ti. vi. ⁊ qd nō. Jo. de lig. in cle. gratie eo.

et. tñ qz multa ex illis surib⁹ loquūt ex pñe in deseruiētib⁹ vt in. d. c. illi qui ex c. ep⁹us ⁊. c. sacerdos cū si. glo. in. c. q. xij. q. i. ponit quatuor solutiōes. ¶ Prima qz iura phibentia hñc accumulatiōem patrimoniij ⁊ beneficij loquūt de con filio. sed certe nō satis facit ista solutio oibus otrarijs cum ex eis plura dicāt q tales iudiciū sibi māducāt ⁊ bibunt ⁊ q hoc nō faciūt sine graui peccato vt b. colligere potes in argumend. fa. d. ad prem negatiuā. ¶ Secunda solutio hu ius est q loquant illa iura de clericis. va gabundis. certe nec solutio ista satisfacit oibus otrarijs cum multa loquant de seruientib⁹ vt inute illud. c. qui acce pturi erāt &c. Si enī essent vagabūdi si fuissent aliquo accepturi de appel. pue nit ⁊ de cle. nō residen. oquerente ⁊. c. fi. ad idē pallegiū. c. sacerdos vbi expñse dicit q illi debent d bonis ecclesie par ticipare q nō habēt vnde viuāt. subij gens q de his intelligit vñ dñ Apli qui altari fuit de altari vñ &c. q sola dñba luce clari⁹ innuūt q loquāt nō i vaga bñdis imo in seruientib⁹ ⁊ fa. d. c. ep⁹ xij. q. i. ¶ Tertia solutio dat p illa glo. q iura loquūt de oblatiōib⁹ q talib⁹ si sūt coicande. hec solutio etiā nō satisfacit oibus iurib⁹ supra allegatis. p otraria pte. maxie. c. sacerdos i. q. ij. ⁊. c. ep⁹ xij. q. i. ¶ 2ª solutio dat q hñtes pñmonē um possūt bona ecclesiastica habere nō vt sibi fuēt sed vt distribuēt pauperi bus. sed hec nō est pñia imo sapit otra riā opinionē ⁊ pōt viuere ex reddib⁹ bñficij gl. in. c. clericos i. q. ij. ocozdat al liqualiter cū solutiōib⁹ pmissis. ⁊ vltra eas. dicit q illa iura que vident phibe re vñ rez ecclesiasticaz in hñtib⁹ patri moniū possūt intelligi in qñta paupib⁹ debita q vari phibet hñtib⁹. subij gēs q si hñtes. de bonis ecclesie suscipiunt vel absētes vel pñtes. licz nō debeat ei denegari porciō. qz nemo cogit suis stipendijs militare mortaliter peccāt. pñ tñ si ex cupiditate sua refuāt. Et ad uerte qz in hoc vñio nō apparet an loq tur illa glo. qñ suscipiūt de qñta debita paupib⁹. an de quib⁹ā bonis ecclesia/ sticis. ¶ Sed otra solutiōem pcedentē facit apte vñ dñ. c. sacerdos quod vide/ tur velle. quod illud vñ dñ. qui altari

seruile dicitur et intelligitur de nihil habentibus
et sic videtur etiam quod de quibusdam bonis istis
abundantes nihil vident habere. Inno. i.
c. epus de pben. dicit quod licet ordinari
non cogatur puidere ordinato habenti ex
patrimonio vnde vivere potest. tamen non cre
ditur quod habens beneficium vivere de pa
trimonio sed de altari. per. c. cum secundum d.
pben. ad. c. pastoralis per. c. a. cum secundum d.
detur quod ibi intendit autor canonis pro
uidere ne de patrimonio auare thesau
rizet et bona ecclesie expendat. alias ac
secundum bene licet bona sua seruare he
rebit et bona ecclesie expendere. Item
sentit in. c. postulasti de rescrip. ubi dicit
tale patrimonium non indigne accipere
de rebus beneficii si bene dispenderit.
Sed aduerte quod licet contra allegetur et te
neatur hec opinio per illud. c. cum secundum
aplm quod allegatur Inno. tamen in veritate ad
illud. c. cum secundum. facillime respondetur per
vidu. c. sacerdos. i. q. ij. ubi expresse ter.
dicit illam auctoritatem apli intelligentem
de seruientibus nil habentibus. et sic tollitur
vidu. suu. p. d. c. sacerdos. per. c. cum vidu. suu.
saluari putat infra dicatur. sed non per illud
c. cum secundum. Hosti. in. c. postulasti palle. vi
dit quod qui ordinatur eum etiam habet pa
trimonium huius contra ipsum exceptionem et hoc est
planum in. c. tuis. et. c. epus de pben. titulo
aut ecclesiastico possunt tales vti. dummodo
tamen seruicium ecclesie faciant. honeste viuunt
et prauam intentionem non habeant in the
saurizando. vel vitando parentes. nec
etiam propriis stipendiis militare tenentur
de pben. cum ex officio. alias si seruicium
non faciant vel in malos vsus expendant
pena suorum teneant auctores. Et dicit illud o
sti. quod si huius non credunt credant. Jeronimo
et prospero quorum dicta habent in iuribus
et allegatis per contraria pre. cludens tan
dem quod si iura in hoc deficient propria consue
tudo et naturalis ratio illos vinceret.
Et licet hoc videtur Hosti. temulceat au
res et videatur in hoc residere cum Inno. tamen
huius videtur contra palle. gati. c. sacer
dos. et. c. epus quod prius dicit abstinere ser
uicium illa iura. Et quod huius vnde viuunt nec o
suptio ad bonos vsus. eos excusat quod
non debet quod male agere etiam ut bene di
spenset ut in. c. forte. x. q. ij. debet enim ut
dispensator ecclesie illa distribuere in pri
os vsus a iure deputatos non aut capere

tenentur si debita et nomine proprio dispen
sare etiam ad bonum vsu ut in. d. c. forte. xij.
opi. Inno. et hosti. contra tenet per oes doc
et per. c. de lig. in. c. gratie de rescrip. et
Arch. et Hugo in. c. clericos. i. q. ij. et. c.
illi qui xij. q. i. et residit Hugo in. d. c. cle
ricos ad iura que videtur contraria que loquitur
tur secundum antiqua tempora nam in primitiua ec
clesia proprie ecclesie erant tenues et exiles
et ex eis puidebant indigentibus secundum quod
vnicuique opus erat ar. xij. q. i. c. ij. et. c.
quod tua et hec responsio videtur satis bona.
Sed ego per clarissima solutione huius
tubij facio tuo presupposita. Primum
est. quod olim in primitiua ecclesia oes crede
tes in cristo habebant omnia coia. et sic cleri
ci nihil habebant proprium xij. q. i. cum portio
et. c. certe et de hoc per glo. ibi in summa. Sed
postea sicut seruire descente novum laici
cristiani. et etiam clerici seculares inciperet
possidere et tenere propria et non nulli cleri
ci hoc faciebant clam et ostendebant se sa
diores quam essent ut in. d. certe et tunc vi
debat valde intecens ut clericus etiam ser
uiens ecclesie faceret portionem ab eccle
sia cum haberet patrimonium cuius detentio
videbat detestabilis cum enim videtur
illicitum detinere proprium contra vestigia et
postolorum multo magis videbatur de
testabilius tenere patrimonium et cum hoc
percipere de bonis ecclesie si volebant te
nere propria et abstinere a bonis ecclesie
tunc aliquatenus excusabantur quia
quodammodo videbantur relinquere
sua cum contenti propriis rebus abstine
bant ab alijs rebus ecclesie que dabant
eorum labori et iste est proprius casus si bene
ponderetur in. c. illi qui xij. q. i. postmo
dum magl. tenuerunt tepidi et videbat ho
nor tenere bona temporalia et propria ince
perunt licite et passim omnes clerici et
palam tenere propria ex quo eis non renun
tiauere ut. d. c. certe et in. c. si manifes
te xij. q. i. et xij. q. v. et incipit quodam mo
do cessare ratio illius. c. illi qui. posita in
principio. Secundum presuppositum
est quod olim in primitiua ecclesia tempore
apostolorum omnia bona oblata ecclesie
videbantur et eorum precijs subue
niebantur omnibus communem vitam
ducentibus et alijs pauperibus indige
ntibus sed postmodum apostoli et alij fa
deles videtur melius fore si bene sic oblata

pferuarent ecclesijs matricib⁹ ⁊ ec p fo
 vitib⁹ subuenirent indigentib⁹ quaz si
 venderent qz ex venditiōe p̄cio p̄supro
 sepe iminebant necessaria ⁊ nō erat vñ
 subueniret. fuit statutū vt bō non vñ
 deret. sed ad vsū p̄dictū p̄feruarent eccle
 sijs matricib⁹ ⁊ ipi haberent potestātē
 dispensandi de hoc est ter. nō. in. c. vidē
 tes xij. q. i. ⁊ sic si bene ponderet hoc ex d
 meua institutiōe rep ecclesiay vt fuit vt
 subueniret indigentib⁹ ⁊ sic nūm̄ si mul
 ta iura dicūt qz clerici hñtes patrimonii
 um nō debent quicqz p̄cipere ab ecclesia
 q̄tūcūqz defuissent qz in eis tūc cā de
 putatiōis cessabit et detentiōis bonoz
 tēporalium sed postmodū cū creuerunt
 facultates in fide vt vellent deservire ec
 clesijs cathetralib⁹ fieret ex eoz bonis
 quatuor p̄tes quapz vna deberetur ep̄o
 alia clericis tertia fabrice ecclesie q̄rta
 pauperib⁹ vt. d. c. quatuor ⁊ c. f. d. c. b⁹
 it. **I**tem fuit ordinatū vt nulla eccle
 sia edificaret nisi prius dos assignaret
 p̄ ministris de p̄sec. di. nemo et de p̄sec.
 eccle. vel alia. cū ficut. ⁊ sic hodie bona
 tēporalia deputant ecclesijs p̄ncipaliter
 p̄ ministrorū subsidio ad idē. c. pastoral
 de his que fiūt a p̄la. ⁊ c. de his d eccle.
 et ifi. **H**is p̄suppositis infero ad cla
 ram decisioē huius dubij ⁊ p̄cordatiā
 oīm iurū varie ad hanc materiā lo
 quentiū videlicet qz habito respectu ad
 statū p̄meue ecclesie p̄cedūt iura que vi
 dent velle habentes patrimonii nō pos
 se participare de bonis ecclesie. tū quia
 videbatur honor et detestabile vt tene
 rent propria. tum quia bona ecclesiasti
 ca fuerūt deputata ad vsū p̄ntaxat i
 digentium vt supra dixi. **S**ed quādo
 succedente tempore ista duo cessarūt qz
 ⁊ clerici palam ex p̄missione ecclesie in
 ceperunt habere propria ⁊ bona ecclesi
 astica fuerunt p̄ncipaliter deputata p̄
ministrorū alimonia surrexerunt alia
 bona et ratio naturalis vrget vt quan
 tūcūqz clerici habeant bona patrimo
 nialia nihilominus possunt viuere ex
 bonis ecclesie non tanquaz indigentes
 ficut in p̄ma deputatione erat indultū
 sed tanqz seruientes quia dignū est vt
 non cogantur proprijs stipendijs mili
 tare ex quo enim licite tenent p̄pria non
 sunt p̄uandi a p̄pria mercede. c. si. de ma

gis. ⁊ c. extirpande de p̄ben. cū si. ⁊ itea
 c. si. q. ij. dicit qz oēs clerici qui ecclesie
 fideliter vigilāt ⁊ defuissent stipendia cō
 sequant. vnde p̄vera bene verbū oēs
 p̄phendit tā diuites qz pauperes vt ibi
 etiā nō. doc. **I**tem p̄vera verba seq̄
 tia qz volūt clericos stipendia p̄sequi nō
 p̄pter indigentia sed p̄pter labores ⁊ f
 uicium **E**t nō. qz dicit scdm seruicij me
 ritū non at dicit scdm indigentie quali
 tatē scdm ergo tēpor. diuersitatez iura
 varie p̄cesserūt simile nō. xij. q. i. in sūma
 ⁊ scdm hec tempa potest defendi **I**nn.
 ⁊ hosti. ⁊ p hoc clare patet rñsuz ad oia
 iura p̄traria. possūt ergo clerici de boīs
 patrimonialib⁹ disponere tā iter viuos
 qz in vltima voluntate ad eoz libitūz
 vūmodo prauā intentiōem nō inducāt
 p hoc. c. i. ⁊ c. qz de testa. ⁊ xij. q. v. per to
 tum ⁊ bonis cui seruūt vitaz ducere nō
 autēz possunt petere ab ecclesia vniuer
 sali tanqz indigētes. in hoc casu possūt
 intelligi multa iura. s. allegata in con
 trariū vt. c. qm̄ xvi. q. i. ⁊ c. clericos ⁊ c.
 pastoralis. i. q. ij. cuz simi. sed de proprijs
 beneficijs sic quia tunc recipiunt non
 tanqz indigentes sed tanqz seruientes
 ⁊ vt laboz suoz mercede. s. laus deo.

Hec questio disputata fuit per dñm
 Nicolaum de Sicilia decretorum do
 ctorem famosissimum in amplo **B**enēt
 si studio anno domini M. cccc. xxiij. die
 vero vicesima quinta Januarij et ad
 vtrāqz partem dubiorum **R**espondie
 spectabilis ⁊ generosus vir dominus
 Wandolfus oparagonēs in iure ca
 nonico eleganter perit. **E**t intererat
 in disputationis adu. prelatorum ma
 gistroz ⁊ doctorum copia. qui **B**enas
 concilij generalis causa venerant.

Agerio **P**atrona
 tum in basi
 lica nichostrati iure sibi dila
 tum **P**laucius laicus mera
 liberalitate contulit. ad eandem vacan
 tem. patrono neglecto. imminēte adhuc
 tempore electionis et presentationis a
 iure statuto **A**ntistes adozem clericum
 instituit. quadrimestri deniqz elapso
Plaucius filio herede superstitē. diem
 p̄soluit extremum. quo minime accersit
 eo donatōez paternā ⁊ ratificauit. c. p̄l q